

at gøre Undtagelser. Hovedregelen er her denne: „Med Tilslutning af begge Rigsdagens Tings Finansudvalg kan Finansministeren fastsætte Undtagelser for særlig angivne Selskaber eller særlige Grupper af Selskaber af erhvervsmæssig Karakter eller bestemme, at der for visse Grupper af Tjenestemænd gives Tilladelse til at være Medlem af en Bestyrelse eller et Repræsentantskab for et Selskab af den i Stk. 2 omhandlede Art“. Det er ganske givet, at man kan ikke skære alle erhvervsdrivende Selskaber over een Kam. Der er stor Forskel paa f. Eks. at være Medlem af en stor forretningsdrivende Banks og at være Medlem af en Sparekasses Styrelse. Lad mig ogsaa tage noget saadant som Privatbaners Bestyrelser; jeg tror ikke, man har kunnet spore særlig uheldige Følger af, at der mange Steder har siddet Tjenestemænd i dem. Saaledes kan der være forskellige Undtagelser, som det vil være rimeligt at gøre, men det er foreslaaet, at saadanne Undtagelser for særlige Grupper af Selskaber af erhvervsmæssig Karakter eller for særlige Grupper af Tjenestemænd kun kan gøres med Tilslutning fra begge Tings Finansudvalg.

Men saa kommer Spørgsmaalet om den enkelte Tjenestemand; thi det maa jo siges, at Forholdet kan ikke fyldestgørende afgøres gruppevis, Forholdet er ikke ens for alle Tjenestemænd med Hensyn til en i og for sig i dette Forhold ret uskadelig Gruppe af Erhverv. Der skal da det enkelte Tilfælde, hvor en Tjenestemand ønsker at overtage en lønnet Stilling i Styrelsen for et Selskab indenfor en Gruppe, som der principielt er aabnet Adgang til, bedømmes af et Nævn, om hvis Sammensætning der indeholdes Bestemmelser i Stk. 4. Det skal bestaa af følgende 7 Medlemmer: Folketingets og Landstingets Formænd, 2 af Rigsdagen paa den i Grundloven for Valg af Statsrevisorer fastsatte Maade valgte Medlemmer samt af 3 Medlemmer, valgte af de tre store Tjenestemandorganisationer. Det, der har været mig det væsentlige her, er, at der kommer til at sidde 4 Repræsentanter for Rigsdagen overfor 3 Repræsentanter for Tjenestemændene. Hvis man ikke finder, at den Maade, hvorpaa Rigsdagen her foreslaas repræsenteret, er den heldigste, men kunde ønske en anden, er jeg fuldt ud villig til at forhandle derom.

En anden Hovedkategori er Forretnings- eller Næringsvirksomhed, hvorved jeg forstaar almindelig borgerlig Næring, men ikke t. Eks. det, at en medicinsk Professor driver Lægepraksis, eller at en

ved Statsskolen ansat Lærer har privat Undervisning. Dette regner jeg ikke med, jeg regner kun saadan Virksomhed, som omfattes af Begrebet almindelig borgerlig Næring. Herom bestemmes det i Stk. 5: „Ingen Tjenestemand maa paabegynde en Forretnings- eller Næringsvirksomhed, forinden han hertil har modtaget Samtykke fra det i Stk. 4 omhandlede Nævn“.

Endelig kommer der en Gruppe af Beskæftigelser, der hverken hører under den ene eller den anden af disse Kategorier, men overfor dem har jeg ikke kunnet finde Anledning til at foreslaa væsentlig anden Fremgangsmaade end den, der nu er hjemlet efter Tjenestemandslovens § 44, nemlig den, at naar en Tjenestemand overtager en saadan lønnet Stilling — lad mig nævne Stillingen som Sagførerfuldmægtig, som Revisor eller lignende —, skal han gøre Anmeldelse derom, henholdsvis til sin foresatte eller til Ministeren, efter som Stillingen nu er, og hvis der saa ikke inden 4 Ugers Forløb er udstedt Forbud mod at overtage denne Stilling, kan han overtage den. Dette opretholdes i det væsentlige for disse Stillingers Vedkommende, kun med den Forandring, at Ministeren i særlige Tilfælde kan henskyde Afgørelsen til Nævnet, der da træffer Beslutning inden 4 Uger derefter. Herunder omfattes ogsaa Stillinger, som maa siges at være væsentlig af uddannelsesmæssig Karakter. Dertil regner jeg f. Eks. Sagførerfuldmægtigstillingen, idet det er en given Ting, at man i alt Fald i de fleste af Ministerierne endogsaa i høj Grad ønsker, at de unge Tjenestemænd, Sekretærerne, skal have haft en Sagførerfuldmagt for at komme i Berøring med det praktiske Liv og indhøste de Erfaringer, de dér kan faa, og som man ikke mener, de kan undvære i Tjenesten i Ministeriet, uden at der sker Skade derved. Det er en af Grundene til, at man har stillet sig lempeligere overfor hele den Gruppe, der omfattes under Stk. 6.

Det er jo ikke usandsynligt, at denne Lov vil komme til at virke paa en Maade, som ikke kan være behagelig for mange, der med deres foresattes Samtykke har overtaget lønede Bestyrelseshverv i erhvervsdrivende Selskaber, og baade med Hensyn til dem og med Hensyn til de Tjenestemænd, som driver Næringsvirksomhed, har man da fundet, at Overgangsbestemmelser var fornødne, Overgangstiden fastsættes til 2 Aar, saaledes at de, der har disse Stillinger, skal kunne bevare dem i 2 Aar efter nærværende Lovs Ikrafttræden,